

ที่ นร ๐๑๐๘/๕๖๓/

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

(๗) มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ.
๒. สรุปสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ.
๓. หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๘/๒๔ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗
๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ วันพุธที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ซึ่งกำกับการบริหารราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยนิยามคำว่าหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ได้อ้างอิงมาจากการจัดรูปแบบหน่วยงานของรัฐในอดีตขณะที่มีการยกร่างกฎหมาย แต่โดยที่ปัจจุบันได้มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐในรูปแบบใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ประกอบกับความหมายตามบทนิยามเดิมมีความหมายค่อนข้างแคบ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาการตีความว่ามหาวิทยาลัยของรัฐที่ออกนอกระบบ องค์กรมหาชน รวมทั้งกองทุนต่างๆ ที่รัฐตั้งขึ้นนั้นต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ ซึ่งหากตีความตามกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน หน่วยงานดังกล่าวอาจไม่อยู่ภายใต้คำนิยามหรือภายใต้บังคับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการพ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจน

และเป็นไป...

และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ต้องการให้การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ จึงจำเป็นต้องยกร่างกฎกระทรวงกำหนดให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากปัจจุบันได้มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐในรูปแบบใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการแปรสภาพสถาบันการอุดมศึกษาที่เคยบริหารจัดการตามระบบงานราชการ (ออกนอกระบบ) เป็นสถาบันการอุดมศึกษาที่มีการบริหารจัดการอิสระแยกจากระบบราชการ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาการตีความว่ามหาวิทยาลัยของรัฐที่ออกนอกระบบ องค์การมหาชน และหน่วยธุรการขององค์การของรัฐที่เป็นอิสระ ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ หากมีการประกาศใช้ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ที่เสนอมานี้ จะทำให้ปัญหาดังกล่าวหมดไป

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า หน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ในมาตรา ๔ ความว่า ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๒ ที่ประชุมสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการพิจารณาร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีข้อสังเกต ดังนี้

๓.๒.๑ สถาบันการอุดมศึกษาที่เคยบริหารจัดการตามระบบงานราชการที่แปรสภาพ (ออกนอกระบบ) เป็นสถาบันการอุดมศึกษาที่มีการบริหารจัดการอิสระแยกจากระบบราชการ แต่ยังคงได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐจัดสรรให้เป็นรายปีโดยตรง เพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา น่าจะไม้อยู่ภายใต้บทนิยามคำว่าหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓.๒.๒ องค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะไม่ใช่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประสงค์จะให้องค์การมหาชนดังกล่าวปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็ต้องแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือออกกฎกระทรวงกำหนดให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

๓.๓ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ยกร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. โดยกำหนดให้หน่วยงานตามข้อ ๓.๒ เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

๔. สาระสำคัญ...

๔. สารสำคัญของร่างข้อกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. กำหนดขึ้นใหม่มีจำนวน ๒ ข้อ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้ เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๑) องค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน

(๒) หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะที่เป็นองค์การมหาชนตามมติคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน

(๓) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ

(๔) หน่วยธุรการขององค์การของรัฐที่เป็นอิสระ ซึ่งเป็นหน่วยงานตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ เรื่องการกำหนดประเภทของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร ซึ่งปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้ประกาศรายชื่อหน่วยงานดังกล่าวไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงาน ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย สถาบันคุ้มครองเงินฝาก

๔.๒ให้นำหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนตรวจดู ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่หน่วยงานตามข้อ ๔.๑ นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

ทำให้ปัญหาการตีความ หรือการโต้แย้งวามหาวิทยาลัยของรัฐที่ออกนอกระบบ องค์การมหาชน และหน่วยธุรการขององค์การของรัฐที่เป็นอิสระ เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ หักไป

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘. ข้อกฎหมาย...

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๙. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ร่างกฎกระทรวงกำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๔ , ๐๘ ๖๙๑๒ ๘๘๔๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : chalempol@opm.go.th

ผู้ประสานงาน : นายเฉลิมพล เลียบทวี

: นางสาวพัชรนันท์ เรืองกาญจน์